

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

Departament Statystyki Usług

Notatka informacyjna

WYNIKI BADAŃ GUS

Notatka dot. publikacji pt. „RYNEK WEWNĘTRZNY W 2004 R.”

W serii „Informacje i opracowania statystyczne” na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego: <http://www.stat.gov.pl> ukaże się publikacja pt. „**Rynek wewnętrzny w 2004 r.**”

Źródłami informacji są wyniki badań i opracowań statystycznych (sprawozdania: H-01a, H-01g, H-01s, H-01/k, DG-1, P-01, P-01 mutacja, P-02, F-01, SP, SP-3, Jednolity Dokument Administracyjny SAD, deklaracja INTRASTAT, badania pilotażowe¹: „Popyt na usługi”, „Usługi biznesowe”).

W szczególności publikacja prezentuje informacje oraz dane dotyczące:

- rozwoju sfery usług w Polsce na tle porównań międzynarodowych;
- charakterystyki wybranych działalności usługowych (głównie usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej);
- działalności handlowej,
- wartości i struktury sprzedaży detalicznej,
- wartości sprzedaży hurtowej,
- infrastruktury handlowej z wyróżnieniem:
 - liczby i formy organizacyjnej sklepów²,
 - magazynów handlowych,
 - placówek gastronomicznych,
 - sieci targowiskowej,
- kształtowania się dynamiki obrotów³ przedsiębiorstw detalicznych,
- dostaw wybranych towarów konsumpcyjnych,
- zapasów wybranych wyrobów u producentów,
- spożycia wybranych artykułów konsumpcyjnych na 1 mieszkańca.

Obserwując stan rozwoju **sektora usług** w Polsce, widzimy wzrost znaczenia działalności usługowych w gospodarce krajowej. W 2003 roku sektor usług wytworzył w Polsce prawie 66% wartości dodanej całej gospodarki, dając miejsca pracy dla ponad 55% pracujących w całej gospodarce. Od 1995 do 2003 roku udział sektora usług w tworzeniu wartości dodanej i liczbie osób pracujących wzrósł odpowiednio o około 10 pkt. i 12 pkt.

W 2002 roku wśród państw Unii Europejskiej najwyższy udział sektora usług pod względem wartości dodanej odnotowano w Luksemburgu – 82,7%. W Wielkiej Brytanii,

¹ Badania przeprowadzone przy współfinansowaniu Komisji Europejskiej.

² Dane wstępne o sieci sklepów i stacji paliw (od 2003 r.) dla jednostek, w których liczba pracujących nie przekracza 9 osób, oszacowano w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

³ Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Belgii, Francji udział ten wyniósł ponad 73%. Dla porównania w Stanach Zjednoczonych udział wartości dodanej wytworzonej w sektorze usług wyniósł 75,6%, zaś w Japonii 69,3%.

Motorem rozwoju sektora usług jest wzrost zapotrzebowania na usługi i to zarówno ze strony gospodarstw domowych, jak również ze strony innych przedsiębiorstw i podmiotów. Wśród przedsiębiorstw coraz bardziej powszechnym staje się zjawisko outsourcingu, polegające na rezygnacji z prowadzenia działalności pomocniczej związanej z obsługą podstawowej działalności przedsiębiorstwa i zakupie usług na zewnątrz przedsiębiorstwa. W zależności od rodzaju usługi, od 60% do 90% badanych jednostek, wskazało na korzystanie z usług świadczonych przez inne przedsiębiorstwa.

Najwyższy udział w kosztach zakupu usług od obcych przedsiębiorstw w 2003 roku stanowiły usługi remontowo-budowlane, usługi napraw maszyn i urządzeń oraz usługi transportowo-logistyczne, których udział osiągnął łącznie około 50%-60% ogółu wydatków na zakup usług.

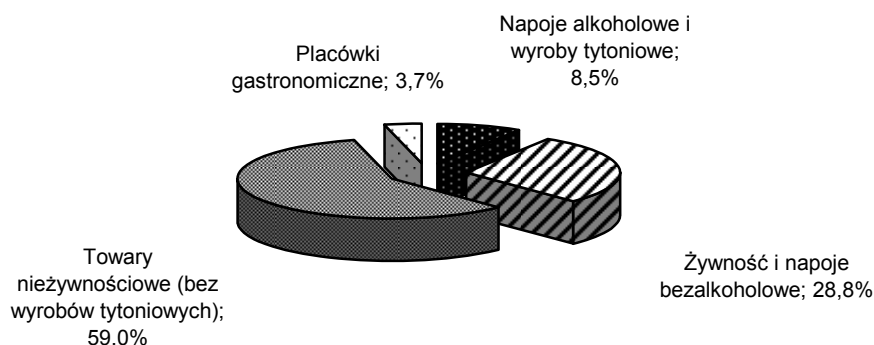
Wśród działalności usługowych najbardziej dynamicznym rozwojem charakteryzują się **usługi związane z obsługą działalności gospodarczej** (wg PKD działy 72 i 74). Dominującą rolę wśród tych działalności usługowych odgrywają: informatyka; działalność rachunkowo-księgowa, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz reklama. W strukturze podmiotów świadczących powyższe usługi dominującą rolę odgrywają jednostki małe z liczbą pracujących 9 osób i mniej i stanowią one ok. 96% ogółu liczby działających podmiotów. Mają one również największy udział w generowaniu przychodów netto ze sprzedaży - na poziomie ok. 60%.

Handel nadal zajmuje dominującą pozycję w działalności usługowej i drugą po przemyśle w tworzeniu PKB. Jego udział w 2004 r. wyniósł 17,1%, zaś w tworzeniu wartości dodanej brutto (w cenach bieżących) osiągnął 19,5%.

Szacuje się, że w 2004 r. **sprzedaż detaliczna** osiągnęła wartość 433,2 mld zł (w cenach bieżących). Poprzez punkty sprzedaży detalicznej sprzedano towarów za 417,2 mld zł, z tego żywności i napojów bezalkoholowych za 124,6 mld zł, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych za 37,0 mld zł i towarów nieżywnościowych za 255,5 mld zł. W placówkach gastronomicznych sprzedaż detaliczna wyniosła 16,0 mld zł.

Sieć detaliczna – szacuje się, iż liczba sklepów w 2004 r. wyniosła ok. 370 tys., co stanowiło w porównaniu z ub. rokiem spadek o 4,2%, na co wpływ miało m.in. zmniejszenie się liczby sklepów przedsiębiorstw, w których liczba pracujących wynosi 9 i mniej osób oraz dalsze ograniczenie sieci sklepów spółdzielczych (do 15123 w 2004 r. z 16022 w roku 2003; tj. 9,5%). Wzrosła natomiast o 7,3% w stosunku do ub. roku liczba sklepów o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m², których udział w ogólnej liczbie sklepów jest nadal niewielki i wynosi ponad 1,1%. W konsekwencji wpłynęło to na dalszy wzrost powierzchni sprzedaży sklepów ogółem (o 0,5%). Na jeden sklep w 2004 r. przypadały średnio 103 osoby.

Struktura sprzedaży detalicznej w 2004 r. (ceny bieżące)

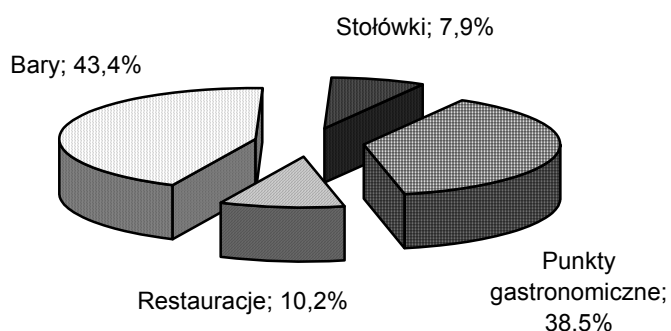

W 2004 r. **dostawy** większości badanych artykułów konsumpcyjnych żywnościowych oraz nieżywnościowych były wyższe w porównaniu z 2003 r. Wzrost dostaw artykułów konsumpcyjnych spowodowany był głównie wzrostem importu oraz produkcji.

W 2004 r. w magazynach producentów średnioroczne wielkości stanu **zapasów** większości badanych artykułów konsumpcyjnych (żywnościowych i nieżywnościowych) były wyższe niż przed rokiem. Utrzymała się obserwowana od trzech lat tendencja systematycznego zwiększania średniorocznych stanów zapasów wielu wyrobów.

Ogólna **liczba placówek gastronomicznych** (stałych i sezonowych) w kraju na koniec 2004 r. wyniosła ok. 89,9 tys. W 2004 r. **przychody z działalności gastronomicznej** wyniosły ok. 16,6 mld zł. i były wyższe niż w 2003 r. o 0,8%.

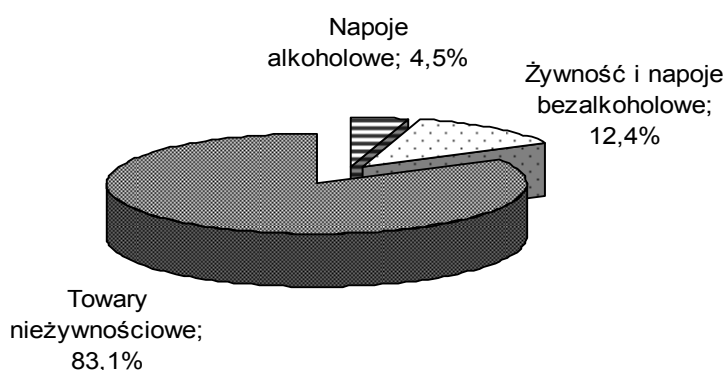
Sieć placówek gastronomicznych w 2004 r.

Sprzedaż hurtową (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w 2004 r. wyszacowano na ok. 519 mld zł.

Utrzymuje się wzrost znaczenia dużych przedsiębiorstw handlowych (o liczbie pracujących powyżej 49 osób) w działalności hurtowej. Sprzedaż hurtowa w porównaniu z 2003 r. wzrosła w nich o 15,5%.

Struktura sprzedaży hurtowej w 2004 r. (ceny bieżące)

Na koniec 2004 r. przedsiębiorstwa prowadzące działalność handlową, w obszarze hurtu i detalu (o liczbie pracujących powyżej 9 osób), składowały towary w ponad 36 tys. **magazynów**. Najbardziej znaczącą sieć infrastruktury magazynowej handlu stanowiły magazyny zamknięte (28,4 tys.), uzupełnieniem miejsc składowania były magazyny zadaszone (2,8 tys.) oraz place składowe (4,9 tys.).

Powierzchnia składowa tych magazynów (zamkniętych, zadaszonych, placów składowych) wyniosła łącznie 31274,8 tys. m² i była wyższa o 2,6% w porównaniu z ub. rokiem.